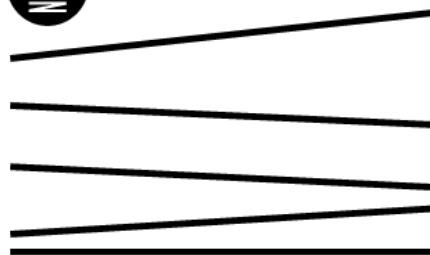

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

oversat af C. N. Rosenkilde ...

Isabelles Forvandlinger eller Pigen i sex

Skikkelser : En underholdende Billedbog for

Piger, med syv colorerede bevægelige Kobbere

Kjøbenhavn : trykt i H. F. Popps Bogtrykkerie,
1823

48 s. +

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

B. - 237 - 8

n

DA

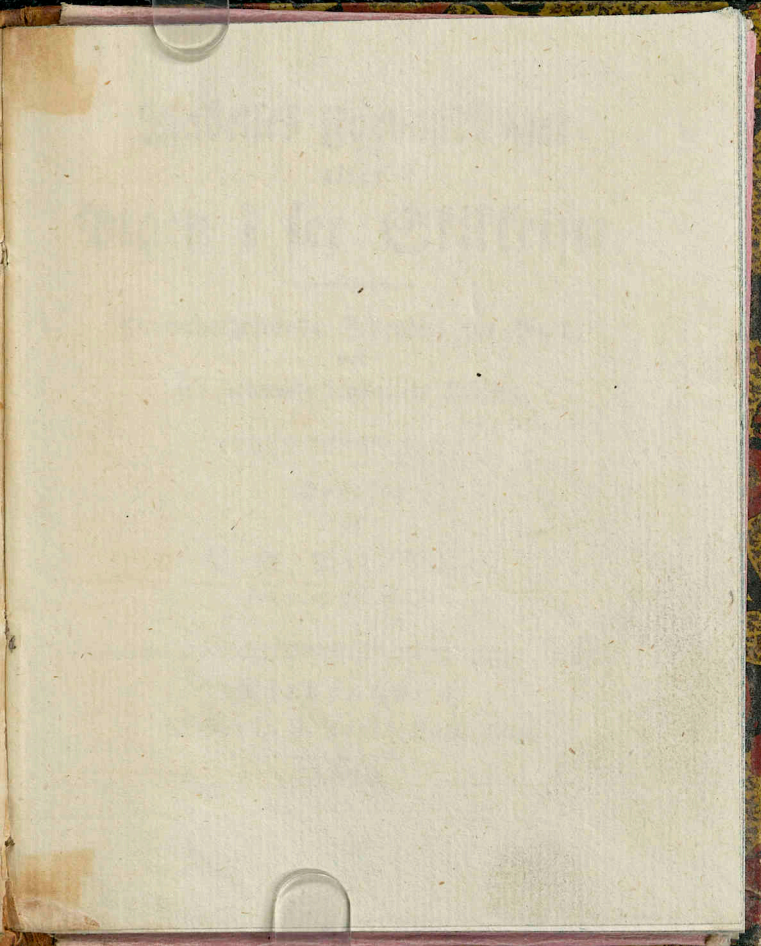
S-rum

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130020618648

Isabelles Forvandlinger
eller
Pigen i sex Skikkelser.

En underholdende Billedbog for Piger,
med
syv colorerede bevægelige Kobbere.

Oversat
af
C. M. Rosenkilde,
kongelig Skuespiller.

Kjøbenhavn.
Trykt i H. F. Poppes Bogtrykkerie.

1823.

Regiernes Bøger

eller

Regiernes Bøger

eller Regiernes Bøger

eller

eller Regiernes Bøger

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

eller

eller Regiernes Bøger

eller Regiernes Bøger

eller Regiernes Bøger

eller Regiernes Bøger

Isabelles Barndom.

Alterede ved Isabelles Fødsel tilsmilede Lykken hende; thi hun havde gode, forstandige Forældre, der ikke havde noget inderligere Ønske, end at opdrage deres lille Datter ret godt. Isabelles Forældre vare rige. Faderen havde ikke allene udbredte Handels- og Vexelforretninger; han eiede ogsaa Landgodsfer, Fabrikker og andre Besiddelser, der aarligen indbragte ham en smuk Summa Penge. Han havde Vogne, Heste, Rudske, Tjenere; de herligste Meubler glimrede i hans Bolig; hans Bord var dækket med Sølvstøi og besat med de herligste Retter og Vine.

Der indfandt sig stedse. Venner ved hans Bord, hvilke ogsaa modtoges med Fornøielse. Om Aftenen var der næsten altid Selskab, om Vinteren var der flere Gange Bal, hvortil en stor Mængde herligt pyntede Herrer og Damer indfandt sig.

Saaledes gik det til i Herr von Hermanns Huus. Hvad han gjorde hemmeligen udenfor Huset, det vilde han ikke gjerne høre tale om. Men det maa jeg sige til denne Dannemand's Noes, at man sædvanligen kaldte ham de Fatiges Fader; thi stedse gjorde han godt og ydede den Trængende Velgjerninger. I Byens længste bortliggende Kroge lod han opsoge de Nødlidende, der af Skamfuldhed og Undseelse ikke vovede at klage deres Nød, og hjalp dem; jo hemmeligere det kunde skee, jo kjærere var det ham; thi han pleiede at sige: Den venstre Haand maa ikke vide, hvad den høire gjør. Men den understøttede Armod tav ikke; de arme Menneffers Hjerte, hvem den ædle Herr von Hermann havde ydet Trøst og Hjelp, overstrømmede af Taknemmes-

lighed og de bade til Himmelen, at den endnu længe vilde opholde og beskjærme denne Menneskeven og Belgjører samt hans Familie til Menneskeheds Vel og at den vilde udgyde sin Belsignelse over ham.

Frue von Herrmann var ikke mindre velgjørende end hendes gode Egtemand; ja, undertiden havde hun ikke engang Midler nok til at tilfredsstille sit Hjertes Attraae. Hun havde afstørret Tusindes Taarer, understøttet mange fattige Mødre, baaret Omsorg for flere Faders løse og ladet dem opdrage, udstyret adskillige unge Piger, og overalt udbredt det Gode om sig. Men Guds Belsignelse fulgte hende ogsaa i ethvert af hendes Gjed, som en Gjengjældelse for alle de Belgjæringer, hun udøvede.

Var det ikke en stor Len Himlen gav disse gode Forældre, da den skjænkede dem en saa kjær, saa elskværdig lille Datter? Forældrene ansaae hende ogsaa for deres høieste Lykke og takkede hver Dag Gud for denne herlige Gave.

Isabelle var ogsaa et engleskjønt Barn, hun var sund og munter. Hendes Kinder blomstrede som Roser, hendes klare, rene Dine, hendes purpurfarvede Læber smilede Venlighed, og Mildhed straaede frem i ethvert af hendes Ansigtstræk; Legemet, bygget i den skønneste Harmonie, og i de yndigste Former, havde Skaberen smykket med de herligste Landskaber, der allerede gik ind i sig fordeelt i hendes tidligste Ungdom, og det skønne Udvalgte indsluttede et Hjerter, der syntes at være skabt for en Engel. Var det da vel et Under, at Forældrene følte sig lykkelige ved Besiddelsen af dette hulde Barn og ansaae det som Himmelsens største Gave?

Men en saa ædel lille Plante maatte ogsaa pleies paa det omhyggeligste og frem for alt beskyrmes mod alle skadelige Paavirkninger. Det var de gode Forældres første og alvorligste Tanke og det gode Barns Opdragelse var saa meget sværere, som den skulde stee i et Huus, hvori Overflod og Bequemmeligheder herskede;

hvor Fornøielser ofte blændede og forvirrede Sandferne, og Udspredelser ikke let tillode opbrøede Tanker at spire; hvor uforstandige Menneskers Smigrerier saa let kunde fordærve Barnets Hjerter, og opfylde det med Indbildskhed, Forsængelighed, Selvfjærlighed, Stolthed og en ufornuftig Lyst til at behage.

Men hvor Forældrenes gode Exempel i Forening med en god Underviisning virker paa Barnet, der lykkes heller intet lettere ved troelig Omsorg end Børns Opdragelse. Saaledes var det allerede den største Lykke for Isabelle, at hun havde saa gode og retskaffne Forældre, der ikke allene viste hende Dydens Vej; men ogsaa selv gik paa den foran hende og ledsagede hende med en trofast Haand saa at hun ikke kunde forvildes derfra. Allerede i hendes tidligste Ungdom bortffjeredede de alt fra sig, der var istand til at forvirre rigtige Begreber, eller undertrykke en ædel Følelse, der begyndte at fremspire i hendes Sjæl. Men i Særdeleshed søgte de at bryde hendes

Hjerte til Medlidenhed og Velgjørenhed mod andre, og gave hende allerede i Barndommen Leilighed til paa en virksom Maade at yttre sit Hjertes omme Følelser imod andre ved Velgjæringer. — Saasnart Isabelle kun var istand til at tælle og forvare Penge, fik hun Lommepenge, for at hun tidligen kunde lære at gjøre et godt Brug af dem og hun anvendte dem ogsaa stedse paa den nyttigste Maade — hun deelte sin lille Formue med de Fattige; thi allerede tidligen havde Forældrene ydet Velgjæringer igjennem Isabelles Hænder, for at hun derved kunde føle, at det er saligere at give, end at tage, og paa denne Maade havde Pigen allerede i sin Alders Vaar faaet et varmt følende Hjerte for fremmed Medlidenhed og Tilbøielighed til at gjøre vel; og hiin saa høitelskede Menneſkeſjærlighed, der alletider er levende og virksom til at afdørre de Ulykkeliges Taarer og at understøtte Armodss Børn, blev et herligt straalende Træk i Isabelles Charakter, saalænge hun levede her i Verden.

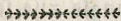
Det gode Barn voxte op til Menneskehedens Held. Duelige Lærere havde i Forening med de stedse omhyggelige Forældre uddannet hendes Aand og ved Isabelles lyffelige Talent og vedholdende Flid blev Underviisningens Besværlighed meget lettet for dem. Isabelle gik med raske Tred frem i de Kundskaber, der egnede sig for hendes Alder. Omgangen med en Moder, der havde en høiere Aandsdannelse og et fortræffeligt Hjerte virkede mere paa Isabella, end al Underviisning; hun stræbte kun efter at vorde sit skønne Forbillede liig og endeligen ganske at naae det.

Da Isabella havde fyldt sit tolvte Aar blev hun allerede, formedelt sine fortræffelige Egenheder og udmærkede Kundskaber, af andre Mænd fremstilt for deres Døttre, som et efterfølgelsesværdigt Mynster. Hun var en Trøst og Glæde for sine Forældre, der saa deres omhyggelige Opdragelse saa herligen belønnet i det gode Barn; alle, der kjendte hende, agtede og elskede hende, og de fattige, som hun altid efter sin

Gode skjænkede rigelige Belgjærninger, ærede hende som en Engel, hvilken Gud havde sat i Verden for at hun skulde lindre de Nødlidendes og Ulykkelige Lidelser.

Jeg kunde fortælle meget Skjont om den elskværdige Pige, om hvem man kunde sige, at hun, ligesom hun tiltog i Aar, ogsaa tiltog i Blisdom og Naade for Guds og Menneskers Dine. Jeg kunde skrive en heel Bog fuld, naar jeg vilde fortælle alt det Gode og Skjønne, som Isabelle virkede. Men jeg vil kun anføre enkelte Træk af hendes Belgjørenhed. Mine kjære Læserinder, hvoriblandt der sikkert ogsaa findes ret gode og elskværdige Born, kunne finde Styrke til det Gode i det herlige Exempel, som Isabelle, der nu snart vil lade sig see i forskjellige Skikkelser, giver dem, og hvis det behager dem, da kunne de i Stilhed sige ved sig selv: Jeg vil gjøre ligesaa — og holde Ord til Guds og gode Menneskers Velbehag.

Første Forestilling.

Isabelle i Baldragt.

Isabelle benyttede sig af enhver Leilighed og enhver Anledning, hvor hun kunde følge sit Hjer-
tes Tilboielighed, til at hjælpe Ulykkelige og gjøre
vel. I Dag see vi hende i en herlig Baldragt.
Et udvalgt Selskab af Bekjendtere og Familie
havde forsamlet sig til en Balfest hos Isabelles
Forældre. Den gode Datter havde allerede
længe glædet sig til denne Aften. Hendes kjæreste
Selskabsfæstre og Veninder vare indbudte med
deres Forældre hertil. Allerede nogle Dage i

Forveien blev der gjort store Tilberedelser dertil og alt blev foranstaltet, for at der intet skulde mangle, der kunde tjene til at forøge Festens Glæde eller skjænke de indbudte Gæster Fornøielse. Imellem os sagt: det muntre Selskab af Piger og Drengene havde allerede i Forveien øvet sig ganske hemmeligt i nogle nye selskabelige Dandse, som de vilde opføre for hele Selskabets Dine. Isabelle og hendes lille Fætter skulde føre Dandsen op; saaledes var det aftalt og ordnet.

En herlig Musik brusede frem, de lette Fødder bevægede sig muntert, Store og Små hvirvlede sig i brogede Rader igjennem den klart oplyste Prægtsal. De ældre Personer af det glimrende Selskab havde leiret sig i de tilstødende Bærelser omkring Spillebordene, de øvrige Gæster saae paa de muntre Dandsere. Isabelle havde ogsaa taget sig en Plads i de flinke Dandsendes Række og hun svingede sig rask og med megen Ynde om i Kredsen tilligemed sin Dandsers.

Paa en Gang udbredte en sagte hemmelighedsfuld Mumlen sig i Salen og den ene hvid-

skede den anden i Dret. Man talte om Ulykke — om en forfærdelig Ulykke. Hestene, der havde været forspændte for Vognen, hvori Kjøbmand Herbert havde kjørt til Ballet, vare paa Tilbageveien pludseligen blevne forfærdede ved et Trommeslag og derved blevne styrtede. Kudsken var tilsidst ikke mere istand til at holde Tømmen; de løb løbsk; Kudsken faldt ned af Buxken, indvirkede sig i Tømmen, blev slæbt et langt Stykke Wei langs ad den haarde Steenbroe og saa elendigen tilredt, at han var nær ved Døden. Udskillige meget farlige Saar i Hovedet lod kun lidet Haab tilbage om hans Liv; den høire Arm var brudt og det ene Laar elendigen knust.

En almindelig Bestyrtelse herskede i Salen; thi der var gode Mennesker samlede, som toge sig enhver Ulykke nær, om den endog angik den Ringeste. Herr og Frue von Herrmann bleve især ilde tilmode, da Ulykken var foranlediget ved Ballet, der dog egentlig kun var givet for at skænke alle Gæsterne en behagelig Aften; thi hvem var vel istand til at forudsee,

at en saa stor Ulykke skulde hænde ved et blot Tilfælde?

Alt blev strax søgt frem, hvad der kunde skaffe den Beskadigede nogen Lindring og Hjælp; flere af de Tilstædeværende og selv Herr von Herrmann begave sig til ham, for at foranstalte alt, hvad der kunde tjene til hans muelige Redning; men de kom snart tilbage med den sørgelige Efterretning, at Lægerne havde opgivet alt Haab og at hans Liv var endt inden saa Minutter.

Nu var al Munterhed og Tilfredshed flygtet fra Ballet; Musikken taug og enhver overlod sig til sørgelige Tanker. Man beklagede den Forulykkede; men bejamrede hans Kone, som han maatte efterlade med sex uforsørgede Børn.

Lærerne perlede bestandigt i vor gode Hs. belles Dine. Hun lod det lille Hoved synke ned og sneeg sig estertænksom omkring i Salen. Hendes Hjerter blødt, naar hun tænkte paa Enken med de sex stakkels forladte, faderløse Børn. "Konen maa synke for sin Smerte, dersom hun ikke strax faaer nogen Hjælp", sagde

hun ved sig selv; "Menneskepligt fordrer at vi paa Diebliffet gjøre noget for hende; paa det at Tillid til gode Mennesker og Guds Forsyn kan blive levende i hendes Sjæl og styrke hende saaledes, at hun lettere kan bære sine tunge Lidelser."

Isabelle hvidskede Moderen noget i Dret; Moderen nikkede venligen og samtykkende med Hovedet og Isabelles Plan havde hendes Bifald. Hun ilede til sit Bærelse, tog alle sine Lomme-penge, lagde dem paa en Sølvkop, gik dermed til Faderen og bad ham, at han vilde bidrage noget til en Understøttelse for Rudskens Enke og Faderløse. En Taare perlede i Faderens Øie, da han saae den kjære Datters ædle Foretagende. Han lagde en anseelig Gave paa Koppen, og lovede, paa Isabelles godmodige Forbøn, at gjøre endnu mere for den fattige Enke og hendes Børn.

Hu gjorde Isabelle en Tour med sin Kop omkring i Salen. Rigelige Gaver strømmede ind fra Valgjæsterne, flere end hun havde havt Haab om og den menneskekjærlige Indsamleriske havde ogsaa bevirket at flere af de Tilstedevæ-

rende bestemte Enken en maanedlig Gave, hvilken de vilde overgive i den gode Isabelles Hænder, der skulde bringe den til Enken.

Hvo er istand til at beskrive den fattige Enkes og de uskyldige Børns Følelse og inderlige Taksigelse, da de saae sig saaledes understøttede af sand Velgjørenhed i deres store Ulykke. Et nyt Haab luede op i deres Sjel, der var ganske omsloret af sørgelige Tanker. Alle brøde ud i Taarer og Enken sagde: "Gud har hjemsogt mig haardt, en tung Ulykke trykker mig til Jorden; men han har ogsaa sendt mig trostende Mennesker, der ligne Engle, der velgjørende og menneskekjærlige række mig Haanden, for at løfte mig op af min store Jammer og Elendighed og for at gyde en lindrende Balsom i mit blødende Hjerte."

"Løvet være Herrens Villie; han lader ingen synke, der sætter sit Haab til ham. Han lønne de gode Mennesker alt det, de have gjort imod mig; dette skal være min daglige Bøn!" —

Anden Forestilling.

Isabelle som gammel Moerlille.

Paa Felseck, et Landgods, der tilhørte Frue von Hohensfeld levede den gamle Monica ganske indgetogen. Det var en ældgammel Moerlille, der næsten fyldte sine firefindstyve Aar. Hun beboede et lille Huus ved Enden af Landsbyen og havde en lille Naadegave af Isabelles Moder og dennes Søster, Frue von Hohensfeld. Monica var ogsaa værdig til denne Velgjerning; hun havde i tredive Aar tjent ærlig og tro hos Frue von Hermans og Frue von Hohensfelds

Forældre; hun havde pleiet og tumlet disse to ædle Røner i deres Barndom og altid viist en særdeles Forkjærlighed for dem.

Monica havde kun i en kort Tid været gift med en brav Underofficeer, der i et Slag havde fundet Døden for sit Fædreland. Ved hans Død kom hun i stor Nødlidenhed, da Tjenderne havde frarøvet ham de saa Sager han eiede. Hun maatte atter tjene, og var saa lykkelig, at komme til Frue von Hermans brave Forældre, hos hvem hun blev i Tjeneste lige til deres Død. Hun var bleven gammel og skrøbelig i deres Brød. Frue von Hohenfeld, der havde giftet sig for Søsteren, tog hende til sig i Huset; men da Monica, formedelst de tiltagende Svagheder, der følge med Alderen, endogsaa blev uduelig til at forrette de mindste Tjenester og hun længtes efter Nøelighed, lod den gode Kone hende faae det lille Huus og gav hende i Fælledsskab med Frue von Herman nogle Penge hver Maaned, hvorfor hun kunde anskaffe sig de Nødvendigheder hun trængte til.

Monica levede rolig og tilfreds i sin Indgetogenhed og beredede sig under Bønner og for Gud velbehagelige Handlinger til en nærforestaasende Død, der endeligen maatte følge efter den høie Alder.

Hun levede ganske allene i det lille Huus. Imod en ringe Betaling hjalp en Bondefone, der boede i det tilstødende Huus, den Gamle i de Huusarbejder, hvortil hun ikke længere havde Kræfter og understøttede hende i alt, hvortil hun behøvede Hjelp. Hun havde kun en lille Hund og denne var hendes eneste Selskab. Dens tro Hengivenhed rørte den gamle Kone, som ellers ingen andre i Landsbyen bekymrede sig om, og den lille Hund var stedse hendes tro Folgesvend, undtagen naar hun gik til Kirke. Ethvert Menneske maa have et Bæsen om sig, der er ham hengivent, og af hvem han bliver elsket oprigtigt. Kan man vel derfor optage en gammel Kone, der bliver ringeagtet af letsindige Folk, ja, maa skee endog beleet og bespottet af faade Mennesker

og sat langt tilbage af mange, det ilde, at hun udvælger sig den tro Hund til sin Yndling?

Blandt andre gode Egenskaber, der prydede den gamle Monica, var ogsaa den, at hun gjerne delte den Smule hun eiede med andre Fattige. Denne Tilbøielighed til Velgjørenhed havde ganske sit Hjem i Frue von Hermans Fædrene; huus og maaskee den gode Monica ogsaa har bidraget noget til at Menneskekjærlighedens Følelse allerede i Ungdommens tidligste Dage vaagnede i Frue von Hermans Hjerter og at den stedse mere og mere var bleven uddannet.

Men denne Velgjørenhed, hvortil den gode Monica ofte ubetænksom lod sig henrive af sit gode, medlidende Hjerter forarsagede hende engang megen Smerte og Betsymring. Hun havde givet en fattig, fremmed Kone, der anstillede sig som syg, Nattefy i sit Huus — den Elendige bestjal den gode Monica medens hun sov og tog hendes moisommeligen sammen sparede Penge og hendes bedste Eiendele med sig.

Skæffen og Uergrelsen herover virkede saa slemt paa den gode gamle Kone, at hun blev syg og kunde ikke forlade Sengen i flere Uger. I Begyndelsen frygtede man endogsaa for, at Rummeren over dette, for hende meget store Tab maaskee var istand til at bringe hende i Graven.

Ved den samme Tid nærmede Frue von Hohensfelds Fødselsdag sig. Festen skulde høitideligholdes paa Tantens Landgods i Felseck. Alle Beslægtede og overmaade mange Venner af Huset vare indbudte dertil, altsaa ogsaa vor gode Isabelle med hendes Forældre. Hun vilde forherlige Festen ved et nyt Træk af velgjørende Mennekehjærlighed og forberedte allerede nogle Dage i Forveien med Moderens Tilladelse og Understøttelse det Nødvendige.

Iklædte til Stads og sidde i en herlig Bogn kjørte Forældrene med Isabelle til Tanten, og ønskede hende af inderste Hjerte til Lykke. Et talrigt og udsøgt Selskab havde forsamlet sig, og underholdt sig med Samtaler eller ved Spillet

bordene. Hemmeligen og useet listede Isabelle sig bort fra Selskabet og ingen savnede hende.

Paa engang traadte en gammel Moerlille, støttet ved sin Stof og med Vndlingshunden under Armen, ind i den prægtige Sal. "Det er Monica," raabte alle Bekjendtere; "hun er vist med stor Umage krobet op af Sengen, for ogsaa at bringe sin Belgjørerinde en Lykønskning, kom kun nærmere, kjære Monica."

Den Gamle nærmede sig og kyskede Frue von Hohenfeld med Erbødighed paa Haanden. Den Gamle neiede dybt forover, for at man ikke saa let skulde faae hende at see i Ansigtet og sagde med skjælvende Stemme: "Edele Frue, mit Hjerte er altfor fuldt af Taknemmelighed til at jeg skulde være istand til at udtrykke hvad jeg føler. Gid den gode Gud beskærme Dem endnu i mange Aar og lønne Dem for det Gode, De har bevist imod de Fattige. Dette er mit Ønske og min daglige Bøn!"

Den gode Frue von Hohenfeld blev rørt og Taarerne steg hende i Øinene. Den Gamle

skuede op, saae Taaren der blinkede i Diet, hoppede høit op i Veiret og laae ved den gode Rones Bryst, idet hun slyngede sin sømme Arme om hendes Hals. Forundret og forfærdet over denne Fortroelighed beskuede Frue von Hohensfeld den Gamle og raabte: "Ak, Isabelle, Du gode Engel, er det Dig. Hvor Du har overrasket mig behageligt!"

Da sagde Isabelle med Eftertryk og Tøselse: Medbøiet af dyb Kummer over sit Tab, ligger den arme Monica paa Sygesengen. Hun kan ikke følge sit Hjertes Ønske og bringe Dem sin Lykønskning. Jeg er gaaet i hendes Sted og har kun sagt det, som hun dagligen føler i sit Hjertes Jnderste for Dem, kjære, gode Tante. Men jeg har endnu en anden Hensigt. En lykølsker, slem Kvinde har berøvet den stakkels gamle Kone alt det Bedste hun eiede. Det var ikke meget; men en heel Rigdom for hende. Det ligger den Gamle tungt paa Hjertet; Kummeren ødelægger de faa Kræfter hun endnu har tilbage

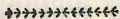
og bringer hende i Graven, dersom medlidende Mennesker ikke godvilligen understøtte hende. Disse ansøger jeg nu her for hende og beder alle Tilstedeværende ret inderligt, at bidrage noget til at erstatte den stakkels, gamle og syge Kone den Skade hun har lidt. Her er min Gave, den er ringe; men den kommer fra et godt Hjerte.

Med disse Ord tog Isabelle en Kop, lagde en Sølvpenge derpaa og gik om til alle Tilstedeværende for at indsamle Bidrag. Gaverne fløde rigeligen ind i hendes lille Offerstaal og udgjorde mere end man kunde vente sig.

Man blev der afholdt en Raadsforsamling angaaende Gavernes Anvendelse. Den gode Isabelle blev udvalgt til at overbringe dem. Alt hvad den gamle Monica havde mistet skulde igjen anskaffes. Tilslige blev man enig om, paa fælleds Bekostning at besørge hende en Opvarterstue og at gjøre alt, hvad der kunde virke til hendes Sundheds Fgjenerholdelse og til at hun kunde leve saalænge, som det vilde behage den gode Gud.

Med Glæde paatog Isabelle sig denne Forretning. Den Gamle var nær ved at gaae fra sig selv, da hun saa, hvad gode Menneſter havde gjort for hende efter Isabelles Opfordring. Hun kunde ikke takke ſaa rørt var hun. Taarer vædede hendes matte Dine og hun hævede Hænderne bedende imod Himmelen. Den uventede Glæde virkede fordeelagtigt paa hendes Sundhed; hun kom sig og levede endnu tre Aar efter denne glade Dag. Jeg behøver neppe at fortælle, at hun hver Dag bad for Isabelle og ſine Velgjørere.

Tredie Forestilling.

Isabelle som Bondepige.

Herr von Herrman søgte altid at udbrede det Gode trindt omkring sig. Ligesom han forekom mende og venlig understøttede Fattigdommen, saaledes stræbte han ogsaa efter at vedligeholde og befordre gode Sæder saavel i sit Huus, som iblandt Beboerne af hans Landeiendom. Da han vidste, at den husslige Lykke i Familierne især grundfæstes ved en god og forstandig Huusmoder, saa søgte han at virke fordelagtigen paa Landsbyens Piger, for at Sædernes Reenhed kunde

holdes i Tre, og Sædelighed kunde blive den tilhørende Ungdoms høieste Bestræbelse. Til den Ende udsatte Herr von Herman to anseelige Priser, der udgjorde en Summa af to hundrede Gylde, som aarligen skulde uddeles til Udstyr for den Pige og Yngling, som ved Arbeidsomhed og gode Sæder havde udmærket sig fremfor de øvrige. Herr Pastoren, Fogden og Skolemesteren vare de Dommere over Sæderne, der skulde tilkjende den værdigste Yngling og dydigste Pige Prisen. Deres Dom var stræng og upartisk og blev derfor ogsaa altid billiget af den almindelige Mening. Fordelingen skete altid paa den Dag da man holdt Høstgilde, hvilket da blev sluttet med en Dands paa det landligt udsmykkede Lærstuegulv i Meieriet.

Peter Wallner og Brigitta Berger vare i Dag de Fortjenstfulde, som eenstemmigen bleve tilkjendte Prisen. Allerede som Skoledreng havde Wallner udmærket sig ved Flid og gode Sæder. Fra hans Drengesaar indtil han fyldte

sit to og tyvende Aar havde hans Opførsel altid været ustraffelig og roesværdig. Hans Fader var død for fire Aar siden og efterlod sig sex Børn med deres Moder, der ved et svært Fald var slaaet lam paa den ene Haand og Fod og derved uduelig til at arbejde, hvorfor hun kun var i maadelige Omstændigheder.

Den brave Søn vedblev at holde Huusholdningen med den syge Moder og behandlede hende med al barnlig Kjerlighed og Frefrygt. Han opdrog sine yngre Sødsfende, som en omhyggelig Fader, sendte dem i Skole og anførte dem til alt Godt, saavel ved Værdomme, som ved Exempel. Han var et Mynster for den hele Landsbyes unge Folk paa Arbeidsomhed, Guds frygt, Fredsomhelighed, Broderkjærlighed og gode Sæder og havde dertil taget en halvfemsfindstveaarsig Bestemoder i Huset, hvilken han ernærede med sine Hænders Arbejde og pleiede med Omhyggelighed.

Brigitte Berger var fire og tyve Aar gammel, og siden hun var voxet fra Skolen,

havde hun altid mæisommeligen flaaet sig igjen:
 nem ved tro Tjeneste. Hun udmærkede sig over:
 alt ved Flid, Reenlighed, Kjærlighed til Orden
 og gode Sæder. Hun lærte alle qvindelige Ar:
 bejder af Andre og ligesom ved sig selv og var
 meget ferm i sit Kjøkken. I den senere Tid havde
 hun været i Tjeneste hos en herstabelig Embeds:
 mand i Naboelaugst som Koffepige og understøt:
 tede sin blinde Fader og sin Moder, der kun med
 Møie forestod den lille Huusholdning, med sin
 Søn. Moderen var død for to Aar siden. Den
 brave Datter forlod sin Tjeneste hvori hun ellers
 var meget yndet og havde gode Indkomster og
 begav sig til sin blinde Fader for at passe og pleie
 ham. Hun dyrkede hans lille Jordeiendom, af
 hvis Indtægter begge levede; hun pleiede ham
 med barnlig Kjærlighed og Omhed og anvendte
 selv det, som hun i sin lange Tjenestetid havde
 sammenparet, med Glæde og god Villie, for at
 forskaffe den gamle blinde Fader alt det Nødvæn:
 dige. Lillige udmærkede hun sig i Særdeleshed

ved Indgetogenhed, Tjenstfærdighed og Kjærlighed til Næsten. Om Søndagen efter Aftensangsprædiken kom alle de Piger i Landsbyen, der vare bestemte til at tjene for deres Brød, sammen hos hende og lærte at sye, strikke og lappe. Hun underviste dem ikke allene af egen fri Drist, uden noget Haab om Belønning, i disse Arbeider; men hun lærte dem ogsaa hvorledes de maatte opføre sig, for at blive ærbare, ærlige og gode i deres Tjeneste og man saae strax paa enhver af Landsbyepigernes Opførsel om de havde Omgang med Brigitte.

Festen begyndte en Søndag med en høitidelig Gudstjeneste, hvori Præsten fremstillede den forsamlede Menighed Guds rige Velsignelse i Jordens Frugter, opmuntrede dem til Taknemmelighed imod Gud, til Vedruelighed, Sparksommelighed og Velgjørenhed mod den Fattige. Han viste, hvorledes den gode Gud velsigner Landmandens Flid naar han omhyggeligen passer sin Ager og hvorledes han belønner vor Tillid til

et guddommeligt Forsyn; hvorledes han med eet Aars Grøde paa en underfuld Maade bespiser Millioner Mennesker og Dyr. Det herlige Tanskesprog: beed og arbeid! forklarede han ret skjönt, og han sagde, at man stedse maatte forbinde Gudsfrugt og gode Sæder med Arbeid og Flid. Han viste derved hen paa den brave Yngling og gode Pige, der saavel ved Arbeidsfomhed, som ved en udmærket og fortræffelig Opførsel, vare blevne til et efterfølgelsesværdigt Exempel for alle unge Landboere, og derved havde gjort sig værdige til den af den menneskekjærlige Herremand udsatte Priis.

Fra Kirken gik Toget til Slottet, hvor Priserne bleve uddelte af Herr von Herman. Glædens Taarer blinkede i Fædres og Mødres Øine, og Drenge og Piger fattede gode Forsætter. Den vakre Karl og Pige, der havde faaet Prisen, bleve begge indbudte til Bords af Herr von Herman, og Isabelle sad imellem dem begge, klædt som Landsbyepige. Ved denne landlige Paaskæds

ning vilde hun ære Landmændenes Stand, og det var snart udspreidt over hele Byen, at den ædle Froken havde viist Bondestanden en stor Ære.

Men hvor forundrede bleve ikke alle Landsbyens Beboere, da Isabelle efter Bordet modtog dem i Slottet i en Bondepiges Dragt og førte dem til Høitidsdands i den nydeligt udsmyttede Lade. Hun var midt iblandt dem indtil langt ud paa Natten og stedse beskæftiget med at bringe dem Brød, Frugt og andre Spisevarer baade i Kurve og Kander. Det glædede Bonderfolkene og de velsignede den gode Froken i deres Hjerter; thi hun forenede en altid levende Velgjørenhed med lijsalig Medlidenhed og Venlighed.

Fjerde Forestilling.

~~~~~

Isabelle som ferm Huusmoder.

I Landsbyen, hvor Isabelle med hendes gode Forældre havde tilbragt Sommeren, var Skoleprøve. Alle Børnene begave sig i deres Søndagsklæder til Skolen; i Alles Miner læste man Munterhed og Glæde; thi Prøvedagen var en Festdag for Børnene. Allerede Klokken syv om Morgenen vandrede Toget til Kirken, Par efter Par, for at bivaane Gudstjenesten og for tilsammen at opsende deres Bøn og Sang til Gud. Det var opbyggeligt at høre Børnene med fromme

Sjæle og varm Andagt at bede og synge høit. Hele Menigheden tilligemed Herremanden og hans Familie vare nærværende derved; thi, som en from Christen søgte Herr Herman ogsaa ved gude- lige Handlinger at opbygge med sit Exempel.

Fra Kirken anførte Skolelæreren Børnene til Skolen og Forældrene fulgte med derhen. Herr von Hermann indfandt sig ogsaa tilligemed Kone og Datter ved Prøven, som Præsten forestod.

Alle Børnene svarede godt paa alle de Spørgsmaal de fik; der var kun faa, med hvem man ikke kunde være ganske tilfreds. Der blev fremviist smukke Skriptprøver og Børnene lode ogsaa see, at de med Færdighed kunde skrive efter Tilføjelse og regne paa Tabellen. Dette gjorde nu Forældrene og Tilhørerne stor Fornøielse og der var mangen en Moder, der stod med en Taare i Øiet, naar hun hørte at hendes Barn svarede godt for sig.

Herr von Hermann takkede offentlig Præsten og Skolemesteren i hele Menighedens Navn,

fordi de havde gjort sig saa megen Umage med Børnene og havde været saa omhyggelige for og; saa at undervise dem i de øvrige Skolegjensstande foruden Religionen, hvorved de stræbte at danne dem til gode og duelige Mennesker.

Ved Enden af Prøven blev der uddeelt lærerige Bøger og smukke Billeder, som Herr von Hermann havde ladet kjøbe ved Skolelæreren, til de flittigste og sædeligste Børn. De Flittige fik Roes og bleve opmuntrede til vedholdende Flid og gode Sæder; hine, som man ikke var ganske tilfreds med, blev det lagt paa Hjertet at de skulde for Eftertiden være mere flittige og sædelige, og efterligne de flinke Skolebørns Exempel.

Isabelle sad rørt under den hele Høitidelighed. Især vare hendes Mine og Hjerter hos de Pigebørn, som hun havde udmærket frem for de øvrige; hun vilde gjøre dem alle, ti i Tallet, en Fornøielse til deres Opmuntring. Hun bad sine Forældre om Tilladelse at indbyde dem til sig og beværte dem i Slotshaven. Forældrene tillode det gjerne.

Nu bleve alle disse brave Piger indbudte til næste Søndageftermiddag i Slotshaven, og deres Fornøielse var allerede forud saa stor, at de neppe kunde vente Søndagen.

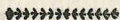
Isførte deres vel fattige, men reenlige Klæder kom de, og en pyntet Kone modtog dem i Haven. Pigebornene havde allerede glædet sig til, at den gode Isabelle vilde beværte dem, og blev ganske nedslagne, da de saae en Kone komme dem imøde i en ganske fremmed Paaklædning; men deres Frygtsomhed forsvandt snart, da den formiente Kone begyndte at tale. Det var Isabelle, den gode Isabelle, der just havde klædt sig som en net Huusmoder, for at overraske dem.

Pigerne morede sig i Slotshaven med forskjellige Lege, som Isabelle, der stedsse var midt iblandt dem, fandt paa og anordnede. Alle vare meget fornøiede og lystige. Endeligen blev Bordet dækket i en Løophytte; det var rigeligen besat med Stege, Bagværk og Frugt, og prydet med Blomster. Da alt var i Orden, førte Isabelle

Pigerne til Bordet og tog Plads midt iblandt dem. Hun spillede Huusmoderens Rolle, lagde for af alle Spisevarer for Pigerne og underholdt dem meget venligt og behageligt. Da Børnene havde spist sig mæt, uddelte Isabelle det tiloversblevne Bagværk og Frugten iblandt dem, bandt enhvers Deel i et hvidt Tørklæde og lod Pigerne gaae, for at de kunde bringe denne Foræring hjem til deres Forældre og Gødskende. Pigerne takkede den gode Isabelle ret hjerteligen og de havde aldrig havt en mere fornøiet Eftermiddag. Men Isabelle glædede sig i Stilhed over, at hun havde gjort disse gode Børn en Fornøielse, der ogsaa virkede til at opmuntre dem til varig Glid og god Opførsel.

Femte Forestilling.

Isabelle som Nonne.

Isabelle havde hørt tale om de menneskekjærlige Nonner, der offre deres hele Liv til at pleie de Syge; der med søsterlig Kjærlighed modtage de stakkels Syge i deres Kloster og anvende alt, for at gjengive dem deres tabte Sundhed.

Isabelle var meget rørt over denne samaritanske Kjærlighed til Næsten, som disse gode Mennesker udøvede i deres hele Liv, og det gik hende meget til Hjertet, da hun hørte, at de, især naar Krig eller Dyrtid herskede, ofte mang-

Iede de Midler, de skulde bruge til at skaffe de Syge, de toge imod, den fornødne Hjelp, og at de ofte maatte nægte sig selv Næring, for at kunne handle velgjørende mod de Syge.

Med Fornøielse havde Isabelle hørt, at der var velgjørende Qvinder i Byen, der ydede disse Nonner forskjellige Gaver og Understøttelser, for at lette deres Stilling noget. Ogsaa blev der foranstaltet Indsamlinger, hvis Udbytte blev anvendt til at give Nonnerne Midler i Hænde for at de kunde vedblive at følge deres velgjørende Tilbøielighed og til at udbrede deres Velgjerninger til flere Syge.

Isabelle vilde ogsaa gjøre noget for de Syges venlige Pleierinder. Hvad hun havde i sin Sparebøsse syntes hende at være for lidet; hun vilde tage sin Tilflugt til andres Velgjørenhed for de gode Nonner og valgte dertil sin gode Moders Fødselsdag, da alle Bekjendtere og Slægtninger sædvanligen indfandt sig Aftenen i Forveien, for at lykønske Moderen. Denne Gang skulde For-

samlingen være endnu mere talrig end sædvanligt; thi Faderen havde indbudt overmaade mange Gjæster og ladet et Maaltid tilberede, saa herligt som Festens Høitidelighed udfordrede.

Isabelle havde imidlertid anskaffet sig en Konnes hele Dragt. To Veninder, der vidste af Hemmeligheden, havde hjulpet hende dertil. De indbudte Gjæster indfandt sig særdeles talrigen og Isabelle var ret gestjæftig midt iblandt dem, for at ordne alt hvad hun kunde see at Moderens Die ønskede.

Man underholdt sig med Samtaler, der paa med Musik og mange toge Plads ved Spillebordet. Alle vare muntre og veltilmode, der manglede intet i den selskabelige Fornøielse. Imidlertid var Isabelle gaaet bort uden at nogen havde lagt Mærke dertil.

En Tjener meldte Frue von Hermann, at en Monne af de barmhjertige Søstres Orden ønskede at komme ind. Den gode Kone, der vidste af Isabelles Hemmelighed, og billigede henz

des Forehavende, smilede og tillod hende at komme ind.

Da traadte Nonnen ind i Salen, neiede dybt for alle Tilstedeværende og sagde: "Tilgiv mig, mine Herrer og Damer, som jeg her seer i en saa talrig Forsamling, bestemt til at fejre en stor Fest, at jeg er saa dristig, at træde ind i deres Kreds ifklædt mit eensomme Klosters Sørgedragt. Dog, en god Haand leder mig ind i denne Kreds af ædle Menneſtevenner, der benytte enhver Leilighed til at udøve Kjærlighed og Velgjørenhed imod Næsten. Jeg anraaber deres gode Hjerter om en Gave, ikke til mig; men til bedre Pleie for de ſtakkels Syge, der, kastede paa det haarde Rummersleie, qvalte af Smerte, ſøge Hjelp i de barmhertige Soſtres Sygeſale, og ſom endnu herefter ville finde den, naar Menneſtevenner velbædigen understøtte de Syges omhyggelige Opvarterſker ved velgjørende Gaver. Derfor beder jeg Dem, mine ædle Herrer og Damer, lad mig ikke gjøre min Bøn forgjæves: enhver

Gave, den være nok saa lille, modtages med Taknemmelighed og velsignes af den Syge, som derved skjænkes Lindring i sine Lidelser.

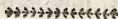
Dette Optrin var nyt for alle Tilstedeværende, de kunde ikke forklare det; thi de havde aldrig før seet en af de barmhjertige Søstre uden for Klosteret. De mange Smaaefolk i Selskabet forsamlede sig snart om Nonnen og nogle vare saa dristige, at de saae hende ganske kjæft ind i Ansigtet. Da hvidskede den unge Herr von Burgheim til sin Naboe: Det er Isabelle i Nonnedragt; og strax efter hørte man det ganske høit. Og saaledes var det ogsaa. Isabelle havde til hele Selskabets Fornøielse valgt denne Dragt for at gjøre Fordring paa dets Velgjorendhed. Hun greb en Kop og gik rundt for at faae en Gave til de menneskekjærlige Nonner, der ydede de Syge al deres Omhu. Først gik hun til Drengene og Piger. Enhver maatte give noget og den der intet havde kunde tage sin Tilflugt til sine Forældre. Derpaa gik hun

omkring i Kredsen til Herrer og Damer, og fik rigelige Gaver.

Denne Indsamlings Beløb overgik lange hendes Forventning. Den følgende Dag bragte Isabelle selv disse Gaver til Forstandersken for de barmhjertige Søstre, der ikke allene takkede hende, men hævede sine Hænder velsignede til Himmelen og bad til Alfader, at han rigeligen vilde gjengjælde den gode Isabelle denne Belgjerning og at det altid maatte gaae hende ret vel.

Sjette Forestilling.

Isabelle som Tyrkinde.

Festelavnstiden nærmede sig og Baller og Maskerader hørte til Dagens Samtaler. Herr von Hermann havde engang givet sin gode Isabelle Haab om, at han vilde foranstalte et Bal for hende og hendes unge Veninder, hvor enhver maatte komme i en fremmed Nations Dragt. Isabelle mente, at saadan en Maskerade maatte tage sig herligt ud, og tænkte længe frem og tilbage paa, hvad for en Paaklædning hun skulde vælge. Hun troede, at en Tyrkinedragt maatte

flæde hende fortræffeligt og hun gjorde i Stilhed Forberedelser dertil, skjønt Faderen ikke i lang Tid havde ladet noget Ord falde derom.

Isabelle havde allerede bragt alt hvad der angik Dragten i Orden. En Turban med Fjer var istand, den gule Underdragt var ogsaa færdig. Hun arbeidede just nu i sine Frietimer paa en rød, herlig garneret Overklædning, da Faderen en Aften sagde, at han næste Søndag vilde foranstalte et Bal, hvortil han vilde indbyde alle Isabelles Veninder og deres Bredre; men at enhver maatte komme i en fremmed Nations Dragt.

Isabelles Dine funkede ved Faderens Ord; hun lovede sig særdeles megen Fornøielse af dette Bal; men hun troede kun at burde gjøre den Indvending, at Tiden nok var for kort, da alle de Indbudte neppe vilde være istand til at skaffe sig Paaflædningen til næste Søndag. Da Frue von Hermann gjorde den samme Indvending blev Ballet udsat i fjorten Dage og Dagen dertil bestemt. Allerede den følgende Dag skedte Ind-

bydelsen, for at alle Børn kunde blive behørigen forberedede og faae deres Dragter istand.

I samme Huus hvori Isabella og hendes Forældre boede og hvor Ballet skulde gives, var en fattig Officeerente med to Døttre, der levede af en lille Raadepenge og tillige gjorde fint Arbejde for Betaling. Enhver kjendte hende, som en meget brav Kone og omhyggelig Moder; thi hendes Døttres Opdragelse laae hende meest paa Hjertet, og hun syntes at leve allene for dem. Men begge Døttrene vare ogsaa saa elskværdige, arbeidsomme og flinke Piger, at man ikke kunde misstjende de Moderens Omhyggelighed for deres Dannelse.

Isabelle søgte gjerne deres Selskab, ja hun var sjelden saa fornøiet som naar hun var allene med dem; thi begge Pigerne vare ret efter hendes Hjerte meget, ærbare, milde, godmodige, forstandige og beskedne. De bleve ogsaa indbudte til Ballet.

Men den ældste af dem, Anastasia, fortalte med stor Bedrøvelse Isabella den næste Gang de kom sammen, at de ikke burde anmode deres

Moder, der havde saa ringe Indkomster, om at gjøre Udveie for Løi til en fremmed Dragt.

Isabelle bifaldt begge Pigernes gode Tænkesmaade, og kunde ikke sige noget derimod; det gjorde hende kun meget ondt, at begge disse Beninder ikke skulde tage Deel i Fornøielsen. Men de fandt snart et Middel til at komme ud af Forlegenheden. Anastasia havde ganske hendes Hvide og Bært. Eudoxia, den yngre Søster var mindre og kunde let bære de Klæder som Isabelle var voxet fra.

Nu blev Isabelles gode Moder taget paa Raad med. Isabelle havde lagt den Plan hemmeligen at lade sye en Negerindedragt til Anastasia og en Slavindedragt til Eudoxia. Den gode Moder skaffede det Fornødne tilveie og ved hendes Hjælp blev alt færdig i den næste Uge.

Nu sendte Isabelle de nye Dragter til Pigerne og lod dem bede, at de vilde passe dem, da der endnu var Tid at forandre noget, dersom det behøvedes. — Hvo er istand til at beskrive disse gode Børns Glæde, da de bleve saa behages

ligen overraskede ved denne Foræring! Nu var der intet mere i Veien for deres Nærværelse ved Ballet, og denne Fornøjelse kunde de takke Isabelle for. Derved blev hun dem endnu langt kjærere end før.

I Følge med dem traadte Isabelle ind i Salen herlig klædt som Tyrolerinde. Alles Dine vare hestede paa hende. De øvrige Pigeborn vare klædte i forskjellige Folkedragter; men ingen saae saa nydelig ud, som dette Kloverblad, i hvis Midte Isabelle straaede i sin herligste Glands. At alle morede sig særdeles godt paa dette Bal kunne mine Læserinder let begribe. Isabelle var maaskee den, der var meest fornøiet, da hendes Hjerte sagde hende, at hun havde skjænket denne Aftens Glæde til to Veninder, som altid vare en levende Taknemmelighed i deres Bryst.

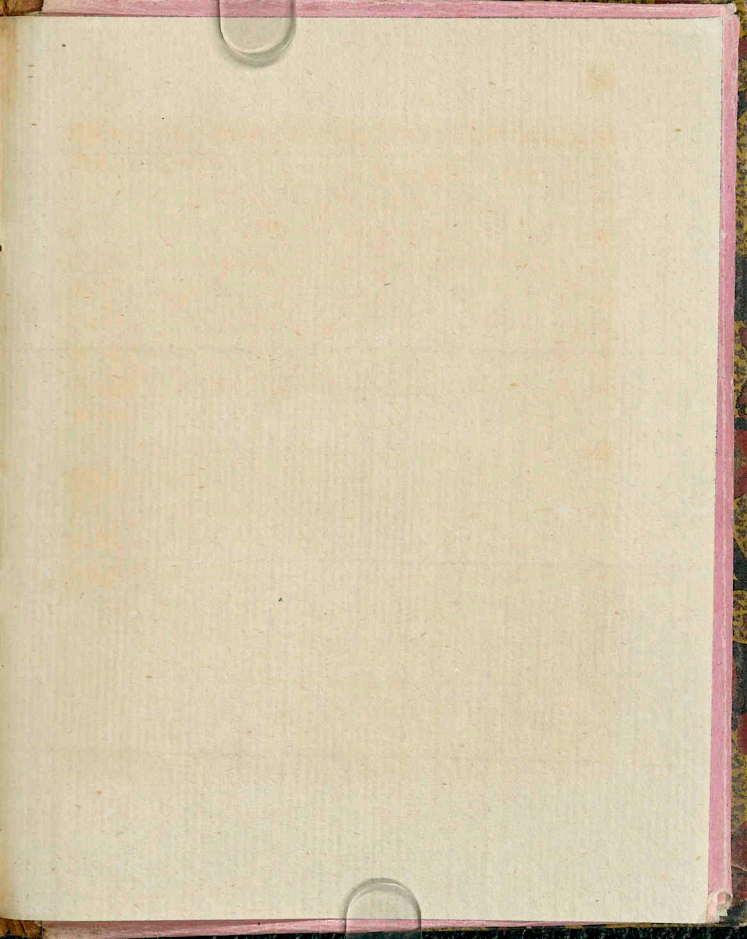

foto 152122 - DUKKEN

